

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950. május 20. szombat.

Á R A 4 L E J

VII. ÉVFOLYAM, 115. SZÁM.

Határtalan örömmel és lelkesedéssel fogadta a Német Demokratikus Köztársaság népe a szovjet kormány nagylelkű határozatát

BERLIN. — (Agerpres.) A Német Demokratikus Köztársaság népe legőszintébb halálját fejezte ki a szovjet kormány és J. V. Sztálin iránt abból az alkalomból, hogy a szovjet kormány felére csökkentette a német jóvátétel hátralékos összegét.

A szovjet kormány határozatának híre villámgyorsan elterjedt az üzemekben és intézményekben, az utcákon, köztutókon és mindenütt, úgy, hogy május 16-án mindenki a Szovjetunió nagylelkű tetteiről beszélt. A Német Demokratikus Köztársaság területén és Berlinben a dolgozók röpgyűléseken üdvözölték a német jóvátétel hátralékos összegének csökkentését és ünnepélyesen kötelezettséget vállaltak, hogy még jobban megerősítik a barátságot a hatalmas Szovjetunióval, hogy még tevékenyebben harcolnak a Nemzeti Arcvonal sorában az egységes, békeszerető Németország megteremtéséért és az állami tervek időelőtti teljesítéséért.

Sztálin elvtárs levelével kapcsolatban a Német Szocialista Egységpárt Politikai Bizottsága

a következő tartalmu üdvözlő táviratot küldte a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja Központi Bizottságának:

A Német Szocialista Egységpárt Politikai Bizottsága nagy örömmel szerzett tudomást a szovjet kormány nagylelkű határozatáról amely szerint a jóvátétel hátralékos összegét 50 százalékkal csökkentik.

Ez a határozat, amely helyt adott a Német Szocialista Egységpárt javaslatára a Német Demokratikus Köztársaság által előterjesztett kérésnek, újabb bizonyítéka a szovjet népek a német nép iránti őszinte és nemes barátságának. A határozat nagy könnyítést jelent a német népek, a német népgazdaság újjáépítése és fejlesztése terén tett erőfeszítéseiben.

A szovjet kormány nagylelkűsége annál is inkább jelentőségteljes, mivel a Nagy Honvédő Háború özvegyei és árvái még ma is emlékeztetik a szovjet népet a hitleri fasizmus szörnyű kegyetlenségeire.

A szovjet kormány határozata annál is inkább jelentőségteljes,

mivel a potsdami egyezményben meghatározott 10 milliárd dollár összegű jóvátétel korántsem fedezi a hitlerista militaristák által a szovjet népek okozott hatalmas anyagi károkat.

A szovjet kormány nagylelkű határozata nagy segítséget jelent a demokratikus alapon történő német egység visszaállításában és népgazdaságunk békés építésében. Ezért, szívből mondunk köszönetet Sztálin generálisszimusznak, a dícséretes Szovjetunió Kommunista (b) Pártja Központi Bizottságának és rajtuk keresztül az egész szovjet népek ezért a nagylelkű határozatért.

Éljen a meghonthatatlan német-szovjet barátság!

A Német Demokratikus Köztársaság szabad szakszervezeti szövetségének vezetősége határozatában hangsúlyozza, hogy a jóvátétel összegének csökkentése a Német Demokratikus Köztársaságnak lehetőséget nyújt arra, hogy meggyorsítsa az építés ütemét és új lendületet adjon a termelésben élenjárók mozgalmának.

„Elismerő oklevelet” ad a minisztertanács a munkában kitűnt dolgozóknak

BUKAREST. — (Agerpres.) A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa rendeletet adott ki úgynevezett „Elsismerő oklevelek” létesítésére.

Az „Elsismerő oklevelet” a minisztertanács állítja ki a kormány bármely tagjának javaslatára azoknak a dolgozóknak, akik egyéni erőfeszítésük és odaadásuk folytán különösen kitűntek a gazdasági, technikai, tudományos és kulturális munka terén.

Az „Elsismerő oklevelet” a minisztertanács elnöke és a miniszterelnökhelyettesek egyike írja alá.

ORSZÁGUNK minden tejéről

KÖZEL EZER VOLT IRÁSTUDATLAN VIZSGÁZOTT LE SIKERREL HÁROMSZÉK MEGYÉBEN A BETÜVETŐ TANFOLYAMOKON

Háromszék megye legtöbb helységében levezették a betüvető tanfolyamok hallgatói. Az iskolák mellé rendelt tanfolyamokon román és magyar dolgozók tanultak betüvetést, hogy pótolják az elmulasztottakat, felszámolják a letűnt elnyomó és kizsákmányoló rendszer átkos örökségét.

Háromszék-megye területén összesen 118 kezdő és 54 haladó románnyelvű dolgozó vizsgázott le sikeresen a betüvető tanfolyamokon, amelyek 73 tanító és tanítónő oktatta a résztvevőket önkéntes munkával. A magyar nyelvű betüvető tanfolyamokon 422 kezdő és 276 haladó vizsgázott sikeresen. 371 tanító és tanítónő oktatta a magyar anyanyelvű irástudatlanokat.

Csaknem ugyanennyi azoknak a száma, akik ezzel a további mindkét nyelvű tanfolyamokon vesznek majd részt. A tömegszervezetek fokozott felvilágosító és szervező munkával készülnek a tanfolyamok támogatására, hogy mielőbb teljesen felszámoljuk Népköztársaságunkban az irástudatlanságot.

UJABB 500 HEKTAROS TRAKTORBRIGÁDOK ALAKULTAK

A Temesmegyei Nagyremete község gépközpontjának traktoristái május 10-én elhatározták, hogy az orczyfalvi gépközpont traktoristáinak példáját követve „500 hektár jömnőségű munkát december 1-ig” célkitűzéssel két brigád alakítanak. Az 1. brigád nevében Kosztecky Viktor, a 2. brigád nevében Topoala Petru brigádfelügyelők tettek fogadalmat. Vállalták, hogy a rájuk háruló feladatokat becsülettel teljesítik, követik a Szovjetunió traktoristáinak példá-

ját, a termés minél jobb betakarítása érdekében.

MUNKASLAKÁSOK ÉPÜLNEK KUDZSIRON

A napokban kezdtek meg Kudzsiron négy tömbház építését, melyek 32 munkáslakást foglalnak magukban. Egy-egy lakás összetétele a következő: hálószoba, ebédlő, konyha, fürdőszoba és pince.

A közelmúltban épített munkáslakásokban most szerelik be a fürdőszoba berendezést. A munkáslakások építésére 145 millió lej fordítanak.

50 KÖNYVTÁRAT KAPTAK TELEORMAN MEGYE KULTUROTHONAI

Április hónap folyamán a művészeti minisztérium a Teleorman megyei ideiglenes bizottság művészeti és kultúrosztálya útján 50 könyvtárat juttatott a megye kulturothonai számára. Az 50 könyvtár több mint 14.000 ideológiát, irodalmi, tudományos és egyéb könyvet tartalmaz.

ÜDÜLŐTELEPEK A GORJ-MEGYEI DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEK GYERMEKEI SZÁMÁRA

Gorj megye ideiglenes bizottsága most tanulmányozza a megye dolgozó földművesei gyermekeit befogadó nyári üdülőtelepek létesítésének kérdését. Az egész Oltenia parasztyerveit egybegyűjtő három nyári üdülőtelepet Novaci, Sacelul és Crasna községekben létesítik.

Az ideiglenes bizottság munka és népjóléti, egészségügyi és tanügyi osztályainak vezetőiből alakult bizottság a fenti három üdülőtelepre beutalásra kerülő gyermekeken kívül még 200 szegény- és középparaszt gyermeket utalt be magaslati üdülőtelepekre.

A mócsi járásban 13.927 hektáron végezték el a gyomirtást

KOLOZSVAR. — Az időjárás kedvező. A vetésekkel egyidőben a gyomok is nőnek, éppen ezért a dolgozó földműveseknek még fokozottabban hozzá kell fogniuk a gyomirtáshoz. Kolozs megye dolgozó földművesei már jelentős eredményeket értek el a gyomirtás terén. A munkálatok élén a mócsi járás dolgozói haladnak. Eddig 13.927 hektáron végezték el a gyomirtást. Második helyen a sármási járás 11.847 hektáron, az apahidai járásban 10.514, a borsai járásban 6474 hektáron, a kolozsvári járásban 6211 hektáron a hidalmási járásban 5452 hektáron, a bánffyhungyadi járásban 5285 hektáron, az egeres járásban 3385 hektáron, a gyalui járásban 2099 hektáron, a kalotai járásban 650 hektáron végezték el a kapálást és a vetések gyomirtását. A gyomirtási munkálatokkal egyidőben nagy gondot fordítanak a mezőgazdasági gépek rendbehozatalára is. Eddig a megyében 133 eséplőgépet, 43 motort és 28 traktort helyeztek üzemképes állapotba.

1,100.000 lejes megtakarítás Resicán

A szocialista verseny célkitűzései közé tartozik a minőség megjavítása, valamint a megtakarításokért folyó küzdelem. A vállalatokban létesített minőségi és takarékosági brigádok már eddig is jelentős eredményeket értek el.

A resicán fémkombinátban Plefka János csoportja 1.100.000 lej értékű kenőolaj megtakarítást ért el az áprilisban az üzem hidrosztatikus munkálatok felhasználásával 223 ezer lejt takarított meg.

Az aranyosgyéresi Sodronyiban speciális fenékövel köszörültek az esztergályosok számára a vidia-köveket. A fenékövek igen drágák voltak, s a gépműhely munkálatát az is megnehezítette, hogy az utóbbi időben nehezen lehetett beszerezni a szükséges fenékövet. Az üzem munkásai megoldották a problémát Villanyfenékgépet szerkesztettek a szovjetunióbeli „Szaratov” üzemekben használt fenékgép mintájára. Az új fenéki módszerrel az üzem havonta 250 ezer lejt takarított meg.

A dícsőszentmártoni vegyi üzemek munkásai az ölművelődék tisztításával megtakarítottak 1.050.000 lejt. Pop Teofil, Corcalnic Iosif, Tofan Gheorghe és Dutu Vasile elvtársak 350 kilo olmot takarítottak meg.

A vajdahungyadi fémkombinátban dolgozó Weber Eduard munkatár-

saival együtt két hét alatt újra üzembe állított 500 ezer lej értékű gépeket és alkatrészeket. Különös gondot fordítanak a gépjárművek egyszerű kihasználására. Ezen a téren dícsőszentmártoni Schlosser I. gépkocsivezető munkája, aki javítás nélkül 23 ezer kilométert tett meg autójával és jelentős üzemanyagot takarított meg.

DUDÁS LÁSZLÓ UJTÁSA 6800 LEJEL CSÖKKENTI A TRAKTOROK ÖNKÖLTSGÉT

BRASSO. — A brassói „Sovromtraktor” gyár egyik munkását, Dudás Lászlót már régóta foglalkoztatja a traktorok önköltségi ára csökkentésének kérdése. E célból hosszasan kísérletezett, amelyet az újítás megvalósításával eredményesített.

A traktoroknak mostanra külön kapcsolója volt a vontató számára és külön az eke és a vetőgép részére. Dudás László gardányrendszerű újításával egyre csökkentette a két kaputalát. Az újítás következtében minden traktor önköltségi ára 6800 lejjel csökkent.

A 4000-es szériával kezdve valamennyi traktort Dudás László rendszere szerint gyártják.

A kolozsmegyei IMSz-brigádok normatulszárnyalással, a munkaversenyek fokozásával, az állami tervtelteljesítésével harcolnak a békéért

KOLOZSVAR. — A Diákhar kisterme hangos az egybegyűlt ifjak beszédétől. Kolozs megye IMSz-brigádosa gyűltek össze, hogy számbavegyék azt a munkát, amelyet a békevédelmi harc során megvalósítottak. A bírálat és önbírálat szellemében vizsgálták meg, hogy mennyiben járultak hozzá a békeháború erősítéséhez, hol voltak gyengék és a felmerült hiányosságok nyílt feltárással a jövőben hogyan küszöbölhetik ki a gyengeségeket.

Todor Constantin az IMSz megyei szervezetének agitációs és propagandafelelőse megnyitójában hangsúlyozta, hogy a dolgozó ifjak forradalmi lendülettel vettek részt az állami terv teljesítéséért folyó harcban és ezáltal megerősítették a béke frontját. A beszámolóik során szemünk előtt láttuk a CFR, az Unirea, a Herbák János és a többi üzemek és gyárak ifjainak komoly erőfeszítését azért, hogy a békevédelmi bizottságok választásukor tett fogadalmuknak nemcsak eleget tegyenek, hanem azt túl is szárnyalják. Vescan Ioan és Belavári Albert beszámolója a ko-

lozsmegyei IMSz-brigádok nagy szerű eredményeit tükrözték, s a hozzászólásokból kitűnt, hogy az ifjak hibáikat és nehézségeiket is megállták és igéretet tettek azok kiküszöbölésére.

A kolozsmegyei IMSz-brigádok legjobbjait ezalkalommal kitüntették. Büszkén és boldogan ölelték keblükre az ifjak az élszázaló nyertesit, a „Herbák János”-művek X. brigádjának ifju tagjait. Szöcs Anna brigádfelügyelő boldog mosollyal vette kezébe az élszázaló és komoly igéretet tett, hogy az állami terv keretén belül a brigádra eső részt becsülettel teljesíteni fogják. Szöcs Anna és brigádját helyt is állnak igéretükért. A brigád már március 15-én május 5-re termelt és Szöcs Anna, a brigád felelőse, ma már november 11-re termelt.

Nvölcvanegyz brigádot részesítettek könyvtalomban, akik normájukat túlszárnyalták, minőségben jobbat adtak és a szocialista munkaversenyekben az élre léptek. Az ifjak szemé csillogott. Minduntalan feltörő taps és élhízés a békeháború előttette, amelynek élén a hatalmas és példamutató szovjet nép és annak lángeszű vezetője és tanítói, Sztálin elvtárs áll.

A jutalom átvételekor a megjutalmazott ifjak újabb ígéretet tettek, hogy nem fognak babérokon pihenni, hanem többet termelnek, munkájukat jobban végzik és az állami tervet túlteljesítik, hogy ezzel Népköztársaságunkat, a béke egyik cselekvő tényezőjét, erősítsék. Engi Lajos, a bonchidai gépjármű traktorállomás „Pasa Angelina” brigádjának tagja, fogadalmat tett, hogy a békéért normáját 30 százalékkal fogja túlszárnyalni és versenyre hívta a megye összes bányász ifjait. Olariu, a CFR ifjómunkása, aki Gábor János csoportjához tartozik, vállalta, hogy a béke háttérére 40 ezer kilométer utat tesz meg, anélkül, hogy nagyobb favitást kellene vészesnie a mozdonyon.

Az IMSz-brigádok eredményeit a Román Munkáspárt tanítványai és irányítóiának köszönük. A továbbiakban a munkásosztály elcsapatának vezetésével akarnak a békevédelmi harcban még nagyobb eredményeket elérni.

A Szovjetunió jegyzéke Iránhoz

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az iráni szovjet nagykövetség május 14-én jegyzékben hívta fel az iráni kormányt a figyelméire, hogy az iráni kormány bizonyos lépései nem egyeztetettek össze a jószomszédi kapcsolatokkal a Szovjetunió és Irán között, amelyek megteremtését az 1921 február 26-án megkötött szerződés célul tűzött ki.

Az iráni lapokban az utóbbi időben közlemények jelentek meg arról, hogy Iráni Olaj Részvénytársaságot szerveztek, amely olajkutatást és olajkitermelést fog végezni Irán egész területén, kivéve az Angol Iráni Olajtársaság koncessziós területeit. A „Keihan“ című lap például azt írta, hogy az Iráni Olaj Részvénytársaság jelenleg szerződéseket köt külföldi vállalatokkal geológiai kutatások és repülőgépekről történő fényképfelvétel készítésére, elsősorban a Szovjetunióval határos körzetekben.

Ez év márciusában tájékoztatták a szovjet nagykövetséget arról, hogy kitűzték a versenytárgyalást a Szovjetunióval határos területeken végzendő repülőfényképfelvételi és térképészeti munkálatokra. A tájékoztatás rámutatott, hogy a repülőfényképfelvétel alapján térképre veszik az említett körzeteket — geológiai, ipari, katonai és csupán kis részben erdészeti öntözési, valamint városrendezési célokra.

A szovjet nagykövetség erre a tájékoztatásra közölte az iráni kormánnyal, hogy a nagykövetség véleménye szerint ezeket a munkálatokat nem külföldieknek, hanem maguknak az irániaknak kell elvégezniük. Az iráni kormány mind a mai napig nem válaszolt a szovjet nagykövetség nyilatkozatára. Ugyanakkor azonban az iráni kormány folytatja a szovjet-iráni határ mentén azoknak az intézkedéseknek végrehajtását, amelyeknek katonai jelentőségük is van és amelyeknél külföldi és köztük amerikai szakembereket is foglalkoztatnak.

A szovjet kormány már felhívta az iráni kormányt a figyelmét egész sor tényre, amelyek arról

tanuszkodnak, hogy a külföldi képviselők iráni tevékenysége veszélyezteti a Szovjetunió határait. A szovjet kormány elvárja,

hogy az iráni kormány megteszi a szükséges intézkedéseket a kialakult rendellenes helyzet megszüntetésére.

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának tevékenysége

MOSZKVA. — (Agerpres.) Myrdal, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának Moszkvában tartózkodó titkára május 15-én, hétfőn sajtófogadást tartott és tájékoztatta a szovjet és külföldi sajtótudósítókat az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának szervezeti felépítéséről és tevékenységéről, majd közölte, hogy a bizottság ötödik ülészaka május 31-én nyílik meg Genfben.

Myrdal kijelentette, hogy utazása az európai országok fővárosaiban kapcsolatban áll a különböző álló ülésszakkal.

Ami a bizottság egyes szerveinek tevékenységét illeti, Myrdal rámutatott a kereskedelem fej-

lesztésével foglalkozó bizottság jelentőségére és hangsúlyozta, hogy ennek a bizottságnak a tevékenysége zsákutcába jutott. Myrdal kijelentette, hogy ebből a zsákutából való kijutás hozzájárulna a nyugat- és keleteurópai országok közötti kereskedelem fejlesztéséhez, amely ma, a háború előtti színvonalnak csak a felét éri el.

Myrdal nézete szerint egyszerűen a nagyszabású gazdasági tervek megvalósítása a keleteurópai országokban, másrészt a nyugateurópai országokban fennálló komoly dollárhány, megadják a kölcsönös kereskedelem fejlesztéséhez szükséges lehetőséget.

Menedékjogot kért a csehszlovák kormánytól egy jugoszláv ujságíró

PRAGA. — (Agerpres.) Marie Franka, a Tanjug jugoszláv távirati iroda prágai szerkesztőségének tagja május 16-án, kedden délután sajtóértekezleten bejelentette, hogy szakított Titoék áruló fasiszta klikkjével, otthagytva állását és menedékjogot kért a csehszlovák kormánytól.

— A Tanjug-nál végzett munkám ideje alatt — mondotta többek között — felismertem, hogy a Tito-klika nagy szerepet játszik az angol-amerikai imperialisták háborús terveiben. Láttam, hogy a Tanjug milyen szoros kapcsolatot tart fenn az amerikaiak és angolok prágai sajtószolgálatával. Nem akarok a jugoszláv nép titoista elnyomóinak és az amerikai háborús uszítóinak erkölcsi színvonalára súlylyedni. Arra a felismerésre jutottam, hogy Titoék propagandaügynökségének további szolgál-

lásával kárt okoznék a béke, a demokrácia és a szocializmus ügyének, mert ezzel hozzájárulnék az árulás, az imperialista háborús táborhoz való áttérés, a Szovjetunió vezette egységes hákefront megbontásának propagálásához. Szomorúság fog el, ha hazám sorsára gondolok, de egyben öröm is tölt el, mert amikor a jugoszláv nép újra szabad lesz, visszatérhetek hazamba, tudva, hogy dolgozó népünkhöz hűen jártam el.

ANKARA. — (Agerpres.) Május 15-én tartották meg Törökországban a nemzetgyűlés IX. ülésszakának választásait, amelyre 487 képviselőt jelöltek. A képviselőjelölteket az országban 27 éve hatalmon levő republikánus néppárt, vagyis a kormánypárt és az ugynevezett demokráta párt adta. A választások iráni lánnya érdeklődés mutatkozott. Az ideiglenes adatok szerint az ugynevezett demokráta párt győzött a választásokon, amelynek 350 képviselője jutott be a parlamentbe.

*

BRÜSSZEL. — (Agerpres.) A „Le Drapeau Rouge“ című belga lap jelentése szerint egy vizsgálat alkalmával megállapították, hogy az ugynevezett bonni parlament tagjai közül 53 képviselő tagja volt a náci pártnak. Ezek közül a volt hitleristák közül legtöbb jelenleg Adenauer pártjának, a keresztény-demokrata uniónak tagja. Schumacher jobboldali szociáldemokrata pártjának vezetőjében és hannoveri lapja élén két volt gestapo-ügynök szerepel.

*

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Pravda jelentése szerint amerikai tiszték érkeztek Kalkutta kikötőjébe, hogy ellenőrizzék a Tibetnek küldött amerikai fegyverrakomány szállítását. A lapjelentés rámutat arra, hogy az amerikai hadianyagszállítást átadják a tibeti báb-kormánynak, amely az amerikaiak vezetésével támadást készít elő az egyre jobban erősödő tibeti népi mozgalom ellen.

*

BÉCS. — (Agerpres.) A Frankfurt am Main-ban megjelenő „Der Abend“ jelenti, hogy a három nyugatnémetországi ellenőrző bizottság vezetőinek április elején megtartott értekezletén megtárgyalták a Nyugat-Németország vegyipari üzemi termelési korlátozása feloldásának kérdését. Ezeket a korlátozásokat feloldják az ártalmas anyagokat előállító üzemeknél, amelyek között szerepel az I. G. Farbenindustrie is. Ezzel kapcsolatban az amerikaiak Nyugat-Németországban különleges iskolákat létesítettek azoknak a üzemeknek, kiközösítik a vegyi anyagokat használó csapategységeknél kapnak beosztást.

A dolgozók problémáit öleli fel az új lengyel színház

PADWA WANDA ELŐADÁSA AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN

Padwa Wanda, a Lengyel Köztársaság Művészeti Intézete színházi szakosztályának igazgatója, a Kolozsváron tartózkodó lengyel kulturális küldöttség tagja, előadást tartott az Állami Magyar Színházban, szerdán délután. Beszédében adatokkal alátámasztva ismertette azt a hatalmas fejlődést, amely a dícsőséges Szovjet Hadsereg felszabadító harca nyomán s a szovjet drámairodalom, színművészet és színpadi technika utmutatásával és segítségével a lengyel színház életében végbement.

A fasiszta rablőháború következtében 332 művész vesztette el életét s a lengyel színházak javarésze rombadőlt vagy súlyos sérüléseket szenvedett. Hatalmas feladatok álltak ezen a téren is a Párt és a kormány előtt. E feladatok fokozatos megoldása során ma már 39 nagyszínház mellett 53 kisebb, vidéki és vándorszínház s a kulturothonok 7000 működő színháza áll a dolgozók nevelésének szolgálatában. A nevelést az öntudat ki-

alakítását szolgálja a színházak műsorpolitikája is, mely a szocialista realizmus felé haladó új lengyel drámairodalom termékeit, a legkiválóbb szovjet darabokat, valamint lengyel és más klasszikus műveket ölel fel.

A színházak iránt olyan óriási az érdeklődés, hogy tervszerűsíteni kellett a színházlátogatást is. A szovjet színjátszás ünnepi bemutató-előadásai során például két hónap alatt több mint egymillió dolgozó látogatta a színházakat.

A lengyel színház, valamint a lengyel drámaírók is, a dolgozókat foglalkoztató kérdéseket ölelik fel s ezekbe mélyülnek el. Ilyen kérdések: a béke, az újjáépítés, a falusi osztályharc kérdése. Élénk figyelemmel kísérik a testvéri népi demokráciák vívmányait, bemutatják darabjaikat. Csehszlovák és magyar darabokat mutattak be s most fordítják lengyelre Davidoglu román író „Bányászok“ című színdarabját.

Grazyna Bacewycz lengyel hegedűművész hangversenye

A román-lengyel kulturális kapcsolatok elmélyítésére hazánkba érkezett lengyel küldöttség egyik tagja, a neves lengyel hegedűművész és zeneszerző: Grazyna Bacewycz hangversenye nagy érdeklődést váltott ki, Kolozsvár dolgozó körében. És valóban: Grazyna Bacewycz személyében kiváló muzsikust ismerünk meg, aki nemcsak mint előadóművész jelentős, hanem mint zeneszerző is, Elmélyült művész, aki az előadott művet teljes egészében átéli s átszűrve a maga sajátos, gazdag érzelmi világát, egyéni színeket tud belevinni játékába. Előadóművésze éppen ezért nem annyira a technikát, rutint igénylő művek közlésén keresztül éri el a legmagasabb művészi hatást, hanem a lírai, érzelmi gazdagsága művek előadásában. Így például Chopin „Nocturno“-ját (Cis-moll) Rim-szky-Korszakov „Chanson hindou“-ját és Kreisler egyik közismert darabját, páratlan szépséggel, melegséggel, közvetlenséggel játszotta. Hasonlóan nagy hatást ért el Wieniawszky „Scherzo-Tarantella“ című művének bensőséges előadásával.

A viszonylag még kevés számú női zenei alkotók sorában Grazyna Bacewycz jelentős helyet foglal el. Kolozsvári hangversenyén öt tételes kamara-szonátáját, két lengyel táncát egy „Melódia“ és egy „Capriccio“ című művét hallottuk. Öt tételes szonátája tele van meglepő fordulatokkal. Dallambősége nemes formákban érvényesül. A szerző felhasználta a lengyel népi dallamkincset is szon-

átája megalkotásában. A mű formailag zárt egész, csupán az egyes részeket nem köti össze egységes stílus, ami kétségtelenül még teljesen ki nem küszöbölt külső, romantikus hatások eredménye. Lengyel táncai viszont a népi kedéllyel, hangulatvilággal és közvetlen kifejezőkészséggel való azonosulásának bizonyítékai. A külső hatásokat leszámítva, Grazyna Bacewycz realista művész, hozzánk, a dolgozók érzelmeihez szól világos, egyszerű, polgári cikornyáktól mentes zenei nyelven. Ezt bizonyította az a nagy hatás és siker, amit saját művei előadásával a nagyszámú közönségre gyakorolt.

Grazyna Bacewycz sikerében osztozott Dagobert Bucholz, a kísérője is, aki a zongoránál kiforrott művészetével segítette elő a művésznő által előadott művek tartalmi és formai szépségeinek érvényesülését.

Grazyna Bacewycz a testvéri Lengyel Köztársaság művészeti életének képviselőjeként jött el körünkbe. Magasszínvonalú előadóművészetével és alkotó tehetőségével bizonyította, hogy a szocializmust építő népi demokráciákban a művészet és így a zene művészet is a dolgozó nép szolgálatában áll és az elenaró szovjet művészet példáját követve, magas eszmei és érzelmi színvonalon beszél az élet határtalan szépségéről és gazdagságáról, buzdítja, lelkesíti, neveli az új világot építő dolgozókat.

SALAMON LASZLÓ

AZ UTUNK május 13-i száma

A békeharca s a tervezettség szoros összefüggését domborítja ki vezércikkében Kohn Hillel. Békeharcunk sikere, nemzetgazdaságunk szocialista szektorának erősödésén, növekedésén is lemérhető. Az építési nagy feladatának teljesítése, a szocializmusért vívott harc eredményei erősítik az imperialista-ellenes tábor, amelynek élén a hatalmas Szovjetunió áll.

Az irodalomkritikai rovatban Cseh Gyula és Földes László elvserű, utmutató tanulmányait kell elsősorban az olvasók figyelmébe ajánlanunk. Az első a Bolyai Tudományegyetem magyar irodalomtörténeti katedrája munkájának hányadosait és megjavításának feltételeit körvonalazza, a másik Kovács Bálint eddigi három irásának komoly elemzését adja. Értékes anyag Kovács Ferenc Makkai-tanulmánya és Dombi Géza írása az alkotás műhelykérdéséről. A Román Népköltészet új német irodalmáról Franz Liebhard tájékoztat. A szinkritikai rovatban Hajdu Győző és Simon Magda írásai érdemelnek figyelmet. „Ismerjük meg az éle-

járó szovjet képzőművészetet“ rovatban Borghida István ír Csujkovról, Szovjet-Kirgizia festőjéről. Munkácsy Mihály halálának ötvenedik évfordulója alkalmából Nagy Pál írása vázolja a nagy magyar kritikai realista festő jelentőségét.

Gyárfás Endre „Csapdában“ című elbeszélése a munkásosztály illóalilis küzdelmének nehézségeit s a nehézségeket legyőző hősök, harcosok alakját adja vissza. Bonecz István válogatásában közli az Utunk a munkásfolklor gyűjtési akciója kezdeményezéseket a munkásosztály illegális küzdelmeinek harci dalait.

Az első oldalon olvassuk a török nép 12 év óta börtönben sínylődő legnagyobb költőjének, Nazim Hikmetnek hatalmas lendületű költeményét. Nikolaj Gribacsov szovjet költő kedves hangú versén kívül Szemler Ferenc és Jánki Béla vers szerepelnek a lapban. Erdeklődést kelt Majtényi Erik arcolata és Eusebiu Camilar nagysikerű regénye, nemrég megjelent második kötetének magyarra fordított részlete.

A sztálini békepolitika győzedelmeskedik a német kérdésben is

A sztálini békepolitika újabb nagyszerű megnyilvánulása, történelmi tett a béke megvédése, a demokratikus, egységes Németország megvalósítása érdekében Sztálin elvtárs válaszevele Otto Grotewohl-hoz, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökéhez, a Németország által fizetendő jóvátételi összeg felére csökkentése ügyében.

A mélysegesen emberi, lenini-sztálini nemzeti politika nyilatkozik meg Sztálin elvtárs levelében és a Szovjetunió segítségével. A lenini-sztálini nemzeti politika elveinek megfelelően a Szovjetunió a német nép demokratikus fejlődésének és boldogulásának lehetőségét, a béke megvédésének sikerét, a német nép egységében, nemzeti függetlenségének megvalósulásában látja.

Az egész német nép és az egész békeszerető emberiség világosan látja, hogy a Szovjetunió önzetlen segítsége támogatja, elősegíti a demokratikus Németország az egységes Németország megteremtését. Ugyanakkor tisztán látja az amerikai imperialisták bonni lakóinak, valamint a hazaáruló és népellenes jobboldali szociáldemokratáknak mesterkedését Nyugat-Németország teljea gyarmatosítása, teljes kiszolgáltatása érdekében. Adenauer és Schumacher nemcsak Németország egységét akarja meghiusítani, hanem cinikus nyíltsággal arra lörekszik, hogy a német népet ágyutölteléké, Németországot pedig imperialista hadiarzenállá tegye. Sehman francia külügyminiszter ugyanakkor Washington parancsára azt javasolta hogy egyesítsék a nyugat-német és a francia acél- és szénipart — amerikai vezetéssel, központi irányítással.

Természetes tehát, hogy ennek a marshallizált, népellenes politikának nincs inyére a német nép egysége. Természetes, hogy ezek az urak hideg borzongással fogadják Jelizerovnak, a németországi szövetséges ellenőrző bizottság szovjet képviselőjének a megnyilatkozását, aki Berlinben szabad választások megtartását és a megszálló csapatok visszavonását javasolja.

A német jóvátételi kötelezettségnek felére csökkentése megmutatja a Szovjetunió önzetlenségét, gyors segítőkészségét a német egység, a német demokratikus fejlődés, az egész világhoz érdekelében. A világtörténelemben soha nem akadt ilyen hatékony, közvetlen védelmezője a békének, a népek érdekében, a nemzetek ürendelkezési jogának, mint a Lenin, Sztálin zászlaját magasra tartó Szovjetunió.

Sztálin elvtárs újabb levele nemesak a német népet föllí el határtalan örömmel, hanem még hatékonyabban mozgósít minden békeszerető embert. Valamennyi becsületos ember tisztán látja, hogy a Szovjetunió sztálini békepolitikája mögött hatalmas tettek állanak. Ezért Sztálin elvtárs levele a békeszerető emberek százmillióinak büszke okmánya, a béke védelmének újabb, nagyszerű biztosítója.

Egyre több katolikus pap követeli a katolikus egyház beilleszkedését a RNK törvényes keretei közé

A marosvásárhelyi értekezlet határozatához egyre többen csatlakoznak. Az ország katolikus híveinek és papjainak nagyrésze megértette és magáévá tette a határozatot. Csatlakozni akarnak a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága stockholmi felhívásához és követelik, hogy a katolikus egyház illeszkedjék be az ország alkotmányos kereteibe.

Peter Zepp, a temesmegyei Gyertyámos község plébánosa a következőket írja:

— Mély megvetéssel elítélem az angol-amerikai imperialisták azon szándékát, hogy az atomfegyvert, mint az embermilliók legyilkolására szánt eszközt használják egy új háborúban.

— Mély meggyőződéssel irtam alá ez előtt egy pár héttel a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó

Bizottságának stockholmi értekezlete által kibocsátott felhívását és személyesen is sok aláírást gyűjtöttem.

— Csatlakozom a marosvásárhelyi értekezlet határozatához és felhívásához és szüntelenül harcolni fogok egy tartós és igaz békéért, hogy ezzel is bebizonyítsam hogy szeretett hazámnak, a Román Népköztársaságnak hü fia vagyok.

Kajtsa Ferenc, a háromszék-megyei Alsócsernáton plébánosa így nyilatkozik:

— A békemozgalom támogatása minden jóakaratu ember törekvése lévén, magam is dolgozni fogok a békéért s kívánom, hogy a marosvásárhelyi értekezlet béketörekvése megvalósuljon és széles körben eredményt hozzon.

Miklós Elek plébános, a három-

szék-megyei Kézdiszázpataktól a következőket írja:

— A római katolikus lelkészek-dő papságnak és egyháztanácsosoknak marosvásárhelyi értekezlete értelmében a világbékének őszinte akarója vagyok és minden háborus uszítást elítélek. Így az atomenergiának háborus célokra való használata ellen is tiltakozom.

Hans Fidelis Deschu plébános a következőkben jelenti be csatlakozását a becsületes katolikus papok állásfoglalásához:

— Igazságon alapuló békére van szükségünk mely biztosítja a népek közötti egyetértést. Kívánom, hogy a marosvásárhelyi értekezlet felhívása, amelyhez én is csatlakozom, Krisztus visszhangja legyen a békeszerető Román Népköztársaság és az egész emberiség szolgálatában.

A bőség útján a „Dózsa György“ kollektív gazdaság

AZ ORSZÁGUT élesen fordul, elhagyja a Nagyszamos tág lapályát. Kétoldalt hegyek szökelnek a magasba. A meredek oldalakon keskeny, hosszú, nehezen művelhető szántók sorakoznak. Apró parcellák, rosszul termőek, magángazdálkodást folytató dolgozó földművesek birtokai. A hegy lábánál mlyzöld buza-tábla hányja már a kalászt. Közél 30 hektár kiterjedésű terület, a „Dózsa György“ kollektív gazdaság dus termést ígérő szántója.

Már előttünk a község: Cichegy. Déstől három kilométerre, hosszan nyúlik el a völgyben.

Cichegyen két hónappal ezelőtt alakult meg a kollektív gazdaság. Negyvenhét szegényparaszt család lépett rá a helyes útra, a boldog, bőséges életet élő szovjet kolhozparasztk kipróbált útjára. Százötven hektár közös földet művelnek meg a „Dózsa György“ kollektív gazdaság tagjai. Egyrészt az államtól kapták, a dolgozó nép államától. Volt földesuri birtokot, szőlőt, szántót, legelőt.

Hat és fél hektár földet a falu közvetlen közelében felparcelláztak. Azok kapták, akiknek nem volt házhelyük, kertjük. A parcellákon rövidesen megkezdik az egyéni építkezéseket.

MÉG AZ ELMULT TÉL elején indították meg a cichegyi dolgozó földművesek mozgalmukat a kollektív gazdaság megalakításáért. Székely Lőrinc, Nagy Dániel, György Dani és Kerekes Árpád következetes harcot vívtak, felvilágosító munkát végeztek. A kulákok ellen kemény harcot kellett folytatniuk. Székely Mihály, Nagy Sándor és Módi Ferenc kulákok minden lehető eszközt felhasználva arra, hogy megakadályozzák a kollektív gazdaság létesítését. Rémhíreket terjesztettek, beszélték a szegény- és középparasztokat. De hiába, a falu dolgozó visszaverték a kulákmasterkedést. A RMP alapszervezete irányításával folytatták harcukat, s győztek.

Fiatal még a cichegyi kollektív gazdaság. De akármilyen fiatal is, már kipattantak ott a boldog élet friss hajtásai.

A volt földesur tanva — most a gazdaság székhelye — Az istállókat átépítik. Az egyik már kész is. Márton István gondozza a gazdaság állatállományát. Ért hozzá. Tizenöt éven át tette a mulatban is. Földesurnál volt eseléd. Most saját állatát gondozza, a mindnyájukét.

Márton István szegényparaszt. Fél hold földje volt, szűkösen termő. Ma egyik boldog tulajdonosa a százötven hektár közösségi földnek.

A multban nem ismerkedhetett meg a betűvel. Most megtanult írni-olvasni. Szaktanfolyamra készül, ahol elsajátítja a korszerű állattenyésztés, az élenjáró szovjet állattenyésztés módszereit. Márton István jól végzi dolgát. Igyekezete: a közösségi vagyon gyarapítása.

A SZÉKHÁZZAL SZEMBEN, az ut másik oldalán, fenyőfák között udvarház áll. Meszeliik, csinosítják. Ez is földesuri fészek volt. Most óvoda, napközi otthon lesz belőle, a kollektív gazdaság gyermekei számára. Bent, az egyik szobában, üveges szekrényben különböző nagyságu porcelánbabák, drága játékok. Az egykori földesuri gyermek játszott azokkal. Ő volt az egyetlen a faluban, aki ilyen drága holmihoz nyulhatott. Parasztyermek rá sem tehetné a kezét a játékokra. Ma már a munkásosztály harca megváltoztatta a helyzetet.

Az udvaron fenyőfákkal övezett térségen fiatal nő csákányol. Régi virágágyat hord széjjel. Izmos karjaival magasra emeli a szerszámot. Nagy lendülettel csapja le, vágja a földet.

— Hol az óvónő? — szólítja meg a látogató.

Felegyenesedik. A fák között napfénynyaláb tör utat. Megvilágítja alakját. A lány ott áll a fenyben, szőkén, fiatalon, határozottan.

— En vagyok az óvónő, — feleli, — Rátonyi Aliz.

— Mit csinál?

— Játsszoteret a gyermekeknek.

— Miért maga? — Az ilyesmi férfimunka...

— En vagyok az óvónő — feleli újra — nekem kell gondot viselnem a gyermekekre, én csinálom meg ezt is. A gazdaság dolgozóinak gyermekei az én gyermekeim is...

Rátonyi Aliz új óvónő. A születő szocialista társadalom, az új ember hírnöke. A munkásosztály nevelte, s küldötte a kollektív gazdaságba, a dolgozó földművesasszonyok, az anyák segítségére.

AIHOL A VÖLGYKATLAN kiszélesedik, oda kukoricát vetettek a gazdaság dolgozói. Javában folyik a kapálás. Már a dombhajlás tetején hallzik a kapáló asszonyok lányok éneke.

„Gyere rózsám szántani!... száll a dal, a kizsákmányolás rabságából felszabadult emberek éneke.

Székely Róza, Nagy Mária, Körösi Julia, Nagy Ilona és Romá Hortensia jó darabot végeztek már ma. Általában egy nap alatt másfél, két munkanaperegséget teljesítenek. Alap munkát végeznek hamarosan befejezik a kapálást.

— Félhold földünk volt, — mondja ja Nagy Mária. — Most az egész határ a mének. Kulákoknál dolgoztunk a multban, éhbéért. Kettén, férjemmel egész nyáron át dolgoztunk, hajnalról vakulásig, s annyit

kerestünk, hogy három hónapra sem volt elég.

Karjával szétmutat a határon: — Ez most mind, mind nekünk terem. A dolgozó népek, a kollektív gazdaság tagjainak. Termése bennünket gazdagít.

Igen. A cichegyi kollektív gazdaság tagjai körül ott terem a gazdagság. Ők, a dolgozók termesztik. A Román Munkáspárt irányításával, támogatásával követik a szovjet kolhozparasztk útját.

(sz. gy.)

Uj magatartást a jobb minőségért a „Victoria“ kötődében

Bár nem tökéletes, de igen ötletes és célszerű módszerrel küzdenek a selejt fokozatos felszámolásáért a kolozsvári „Victoria“ kötődében. Az egésznek az a lényege, hogy a hibásan kötött darabokat lepontozzák aszerint, hogy milyen mértékben selejtsek. Külön-külön minden kötött holminál meghatározták, hogy bizonyos mennyiségű szemleesés hány rossz pontnak felel meg.

A pontozást százalékban is kifejezik. Például: három pont 95-öt pont 90, nyolc pont 85, tizenöt pont 70 százalékos minőségnek felel meg. És így tovább. Husz rossz pont hatvan százalékos minőséget jelent. A pontozás itt végződik.

A hibásan kötött gyerekholmit tehát pontozzák. A selejtes darabok, miután a pontozás megtörtént, a javítókhöz kerülnek. Ott rendezednek. Sok esetben azonban oly nagy a hiba, hogy a javítóknak nehézségeket okoz helyrehozása. Ilyenkor a kötő is több mint husz rossz pontot érdemelne. De a pontozás csak huszig tart. Ezért a kötő visszakapja a darabot kijavításra. Amikor újból átadja, akkor csak az utóbbi elkövetett hibát veszik figyelembe. Első esetben ugyan nem pontozták le, de a szankeiót csak megkapja, mivel a másodszer lekötött darab nem számít bele az akkoriba.

Hasonló esetek elkerüléséért még nagyobb gondot fordítanak a minőség ellenőrzésére. Nemrég bevezették a minőségi ellenőrzést. Minden osztályon három tagú ellenőrző brigád létesült, amelynek feladata időnként ellenőrizni, hogy az átvevők pontosan végzik-e munkájukat és nem részrehajlók-e. Eddig még nem tapasztaltak rendellenessé-

get, ugyanis létezésük óta semmilyen tevékenységet nem fejlettek ki. A szakszervezetnek ezért oda kellene hatnia hogy megmozduljanak a „brigádok, mert ellenkező esetben nem várható minőségjavulás. Hatásos eszköz lenne erre, ha a munkát elhanyagoló brigád tagjainak névsorát feltüntetnék azon a táblán, amelyre naponta felírják a száz százalékos munkát végző dolgozók neveit. Mint tették ezt legutóbb a gépteremben: „Jakab Katalin, Sallak Mária, Krusniczki Ilona és Eröss Mária a tegnap száz százalékos minőségű árut termelt“. Igen ám, csak-hogy ez előreláthatólag nehézségekbe ütközik, mert bár elhatározták, hogy az élenjárók nevei alá a hátul kullogókat is feljegyzik, de ez mindmáig nem történt meg. Tehát, ilyenformán a munkát elhanyagoló brigádok sem kerülnek a táblára. De miért? Egyszerű: még nem akadt bátor jelentkező, aki meg merné tenni ezt, ugyanis nem akar haragosokat szerezni magának. Ez a felfogás merőben helytelen, de még senki nem cáfolta meg tetteikkel, hogy másképpen: helyesen is lehetne gondolkozni ezen a téren.

Ezután nem feltűnő, hogy a konfekcióban is kialakult az ilyenirányú „szolidaritás“, természetesen a minőségi termelés rovására. Ugyanis a több munkaszakaszon, illetve a több kézen átmenő darab míg elkészül, nem egy esetben selejtes marad. Miért? Aki az előtte lévő szakaszban dolgozókat selejtes darabot vesz át tovább megmunkálásra, nem jelenti az esetet, hanem folytatja a hibás darab elkészítéséhez szükséges munkát. Attól tart, hogy ha szól a hibáért, annak elkövetője megharagszik és ellenségévé válik. Inkább dolgozik a selejtes darabon, növelve a hibát. Amikor az átvevő kézhez kapja a darabot akkor hasztalan keresi a „bűnöst“, mert nem találja. Nem lehet, vagy legalább is nehéz megállapítani.

A „szolidaritásnak“ ez a formája nem nevezhető egészségesnek. Sőt: káros és egészségtelen szellemre vall. Aki elmulasztja jelenteni a felfedezett hibát, az nem „szolidaritás“ munkatársával, hanem ellensége. Ellensége, mert nem akarja építő bírálatot jó utra irányítani. De ellensége a munkásosztálynak is és saját magának, mert gátolja a selejtes anyagok felszámolásáért folytatott harcot, s az ilyen egyén az akinek legnagyobb a hangja, amikor az üzletben véletlenül selejtes áruval szolgálják ki. Tehát: a „Victoria“ kötőde dolgozó! változtassanak magatartásukon, mert így kívánja saját és a munkásosztály érdeke.

Előre törnek a felsőbányai bányászok

NAGYBÁNYA. — A színesfém-kombinát bányatelepein dolgozó bányászok fokozott munkaversenyben állandóan újabb termelési eredményeket érnek el. Azok a felsőbányai csoportok, amelyek ezelőtt egy hónappal még nem teljesítették no rmájukat, most jelentősen túlhaladják termelési előirányzatukat.

Az előhajtásban dolgozó Percso vics Ignác csoportja május 12-én 0.36 köbméterrel haladta túl a normát. Kászonyi Sándor és Rusolan Mihai csoportjai 1.20, illetve 0.54 köbméteres többleteljesítményt értek el.

Jelentős sikereket ért el a herzsabányai Cusbaian Vasile csoportja. Ez a két furóval dolgozó csoport az utóbbi időben naponta egy köbméterrel szárnyalja túl a normát. A csoport egyik tagja, Roman Frosina ifjúmunkásnő.

Zarabányán az élmunkások közé kerültek Moldovan Zaharia és Dragus Gheorghe. A két bányász csoportja sikerrel alkalmazta a szovjet bányászok fejlett munkamódszereit és így 1.24 köbméteres normatúleteljesítményt érnek el.

A kolhoz legnagyobb támaszai a gép- és traktorállomások

A Baskir Szocialista Szovjet Köztársaság Birszk kerületének bázánovkai gép- és traktorállomásán dolgozom, fennállása, 1937 óta. Az első évben 32 traktort adtunk a kolhozoknak. Ezek végezték el a parlagon hagyott földek mályszántását, az agrotechnika szabályai szerint.

A szovjet állam jelentős összeget fordított az évről-évre fejlődő állomás felszerelésére. Jelenleg 48 traktor van, közülük 17 hernyótalpas. Ezenkívül 22 kombajn, közöttük több egészen új, magánjáró is.

Harminkolhozalálunk szerződéses viszonyban. Tavaly mi vé-

geztük el tavaszi vetésük 77 százalékát; a gabonatarítás felét kombajnokkal, a tarlóhántást, az egész őszi vetést és az őszi ugarolás 60 százalékát pedig traktorokkal.

Munkaközösségünk nagy segítséget nyújt a kolhozoknak a földművelés korszerűsítésében. A kolhozok képestelt mezőgazdaságnak utmutatásával — bevezetjük a füvesfogat, a bázánovkai gép- és traktorállomás kolhozai megkezdte új — Baskir-állomás eddig ismeretlen — növények, mint például a tavaszi és őszi buza, lucerna, stb. termesztését.

A nehéz testi munka gépesítése és az agro-

technikai színvonal emelkedése magával hozza a termelés állandó növekedését. A kollektivizálás óta a bázánovkai gép- és traktorállomás művelése alatt álló föld termése kétszeresére nőtt. Az „Algyüldi“, „Erekvij“ és más élkolhozok 15-20 métermázsás buzatermést érnek el hektáronként.

A szovjet kormány a gép- és traktorállomás hátró tagjait Bázánovkai traktorbrigádvezető, Lovaszov Nikolaj főnöközt és engem a Szocialista Munka Híve címével tüntetett ki a termelés felhatalmazó elv sikereinkért. Leonjev Leonid, az állomás igazgatója és

Szvitov Záhár traktorvezető „Lenin“ rendet, 26 traktorvezető és kombajnvezető pedig a „Munka Vörös Zászlója“ rendet és más érdemet kaptak.

A gép- és traktorállomások segítik a kolhozokat kádereik kiképzésében is. Az állomások keretében felállított tanfolyamokon a kolhozok brigádvezetői, a kolhozokban pedig képzett mezőgazdászok tanítása mellett csoportvezetők és egyszerű kolhoz dolgozók tanulnak a leghaladottabb agrotechnikai módszereket.

Irta: TITOV BORISZ, a Szocialista Munka Híve, a bázánovkai gép- és traktorállomás termelési vezetője

SPORT

A Szovjetunió és Magyarország vezet a női kosárlabda Európa-bajnokságon

BUDAPEST. — A női kosárlabda Európa-bajnokság második napján az esti órákban mérte össze erejét Csehszlovákia és Olaszország együttese. A csehszlovák válogatott jobb taktikával 40:34 (21:21) arányban győzött. A következő találkozó a Szovjetunió az európai élcsapatok közé tartozó Franciaországgal került szembe. A szovjet együttes a belgák ellen mutatott játékánál is jobb teljesítményt nyújtott és végül eredményben 72:20 (31:9) arányban nyert.

A torna harmadik napján Magyarország harmadik mérkőzését is megnyerte Ausztria ellen 62:22 (42:11) arányban. Csehszlovákia együttese Hollandiával került szembe és a második félidőben mutatott jó játékával 48:19 (16:11) arányban győzte le ellenfelét. Lengyelország Izrael csapatával mérkőzött és 44:19 (26:11) arányban nyert. Ezután ismét nagy érdeklődés kísérte a torna legjobb csapatának, a Szovjetunióknak találkozóját, ezúttal a RNK ellen. A villámgyors szovjet kosár-

labdázónok fergeteges támadásokkal kezdték a játékot és még egy perc sem telt el, amikor már 11 kosarat dobtak. A román együttes ügyszólván alig jutott dobáshoz. A szovjet csapat végeredményben 66:16 (28:4) arányban győzött lányaink ellen. Olaszország 61:18 arányban győzött Svájc ellen, Lengyelország pedig 44:19-re verte Izraelt.

Az előmérkőzések befejeztével a három csoportban a következő sorrend alakult ki:

A-csoport: 1. Szovjetunió 6 pont, 2. Franciaország 4 pont, 3. RNK 2 pont, 4. Belgium 0 pont.

B-csoport: 1. Magyarország 6 pont, 2. Lengyelország 4 pont, 3. Ausztria 2 pont, 4. Izrael 0 pont.

C-csoport: 1. Csehszlovákia 6 pont, 2. Olaszország 4 pont, 3. Hollandia 2 pont, 4. Svájc 0 pont.

A döntőbe jutott mindhárom csoportból az első két helyezett, akik az elődöntőben elért eredményeiket magukkal vitték a döntőbe, ahol körmérkőzés formájában döntik el az elsőség kérdését és a további helyezéseket. A csoportok 3. és 4. helyezettjei külön csoportban ugyancsak körmérkőzést vívnak egymással a 7.—12. helyek megállapítása végett. Ezek a csapatok is magukkal vitték az előmérkőzések eredményeit.

Erős, egészséges, edzett és felvilágosult ifjúság nevelését segíti elő az MKV. Mindannyian készüljünk fel a próbákra!

Az utolsó fordulóban dől el az elsőség kérdése a világbajnokjelöltek sakkversenyén

BUDAPEST. — A sakkvilágbajnokjelöltek versenyének utolsó-előtti fordulójában még élesebbé vált az első helyért folyó küzdelem. A verseny második felében remekül felnyomult Bronstein egy fél pontnyira megközelítette a végig vezető Boleszlavszkijt és így az elsőség kérdése csak az utolsó fordulóban dől el. Az utolsó, XVIII. fordulóra esőtörtőkn este a késő esti órákban került sor és a függőben maradt játszmákat ma fejezik be.

A XVII. forduló eredményei a következők:

Bronstein—Stahlberg 1:0, Najdorf—Szabó 1:0, Keresz—Lilienthal döntetlen, Szmiszlov—Flohr döntetlen, Boleszlavszkij—Kotov döntetlen.

A sorrend a következő: Boleszlavszkij 11 és fél pont, Bronstein 11 pont, Keresz és Szmiszlov 9 és fél pont, Najdorf 8 és fél pont, Kotov 8 pont, Stahlberg 7 és fél pont, Lilienthal 7 pont, Flohr 6 és fél pont, Szabó 6 pont.

A döntő mérkőzéseket szerdán kezdték meg a magyar fővárosban. Ezeknek az eredményei a következők:

Szovjetunió—Csehszlovákia 81:41 (41:13), Magyarország—Franciaország 56:49 (39:18), Olaszország—Lengyelország 39:20 (17:6).

A sorrend a döntő mezőnyében a következő:

1. Szovjetunió, Magyarország 4—4 pont, 3—4. Olaszország és Csehszlovákia 2—2 pont, 5—6. Lengyelország és Franciaország 0—0 pont.

A 7.—12. helyekért játszott mérkőzések eredményei:

Svájc—Izrael 28:21 (11:6), Belgium—Ausztria 47:31 (22:13).

SPORTOLÓINK A BÉKÉÉRT!

A Béke Hívei Bizottsága felhívást intézett a világ békeszerető népeihez, hogy vegyenek részt abban a harcban, amelyet a háborúra uszító imperialisták ellen, a béke megvédéséért folytat a békétábor.

Mi a Román Népköztársaság újsportolói is, nagy örömmel irtuk alá a békefelhívást és ténylegesen, cselekvően veszünk részt a béke megvédésének küzdelmében. A hatalmas és legyőzhetetlen békétábornak kis pontja vagyok, de a magam erejével én is tiltakozom az atomfegyvernek háborus célokra való felhasználása ellen. A harcban én is résztveszek azáltal, hogy igyekszem nemcsak a sportban, hanem a munkában is az első között lenni. Ezenkívül új sportolókat nevellek, hogy Népköztársaságunknak minél több erős, edzett munkása legyen, akik büszkén építik a szocializmust és ha kell, fegyverrel védik meg a békét.

Krisztye Erzsébet a „Herbák János”-művelődője, a RNK válogatott kosárlabdacsapatának tagja.

Színház — Mozi — Opera

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA
Vasárnap, május 21-én este 8 órakor: HUNYADI LÁSZLO. Jégyek sorszámja: 525.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ
Május 19-én, pénteken este 8 órakor: ELVESZETT LEVÉL, tizenkettedszer.

MOZIK MŰSORA:
MAXIM GORKIJ: UDVARI HANGVERSENY. Előadások: 3, 5, 7, 9.

NÉPMOZGÓ (POPULAR): AZ ORVVADÁSZ LEÁNYA. Előadások hétköznap: 3, fél 6 és 8 órakor. Vasárnap 3, 5, 7, 9.

MUNKÁS MOZGÓ: EGY IGAZ EMBER TÖRTÉNETE. Előadások: 3, 5, 7, 9.

CAPITOL: AZ ORVVADÁSZ LEÁNYA. Előadások hétköznap: 4, fél 7 és 9 órakor. Vasárnap: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

URÁNIA: UDVARI HANGVERSENY. Előadások: fél 4, fél 6, fél 8, fél 10.

VÖRÖS CSILLAG: SZVERDLOV ELVTÁRS. Előadások: 4, 6, 8.

UJ IDŐK MOZGÓ: Román híradó 17. sz. — Szovjet híradó 7. sz. — Sebek gyógyítása 4 felvonás. — Uj csúcsteljesítmények. — Női korcsolyabajnokság. Vasárnap délután fél 12 órakor matiné.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS a következő 24 órára: Mérsékelt délkeleti

APRÓHIRDETÉS

ELADÓK: háló, rádió, írógép, gobelinek, perzsaszőnyeg, zongora. Cim a kiadóban. — **KÜLÖNTÉKES** lakásomat elcserélném Monostor-környékkel. Madách-utca 75. — **JÓ ÁLLAPOTBAN** mély gyermekkosci, kosár, matrác, bébihalmi eladók. Balassa-utca 11, Wolf. — **ELADÓK:** esztergapad 1 méter csucsávolság, gyorsjáratu furógép motorral, kézi gyalu. Pacii-Béke-utca 7. Óvár, este 6—8-ig. — **MODERN,** kombinált szoba, Singer női varrógép, máj butorok, eladók. Dubalilor-Timár-utca 34. Klein. — **MODERN, SZÉP** kombinált szobabutor, valód szőnyegekkel és függönyvel. Választ részletes leírással és ármegjelöléssel „Kifogástalan” jellegre a kiadóba kérek. — **FÜTÉRI 2 SZOBA,** konyha, fürdőszobás lakásomat elcserélném vágóhid-környéki hasonló, nagyobb udvarral rendelkező lakással. Cim a kiadóban. — **MÉLY GYERMEKKOSCI** jó állapotban eladó. Horea-ut 108, ajtó 1. — **VEZÉK** jókarban levő hálósobabutor. Cimeke. „Elsőrendű” jellegre a kiadóba. — **ELADÓK:** modern konyhabutor, szalon, kétszemélyes rökámié, előszobabutor, Karl Marx-utca 3, Feldinger. — **KÉTAJTÓS JÉGSZEKERÉNY,** irattáska, női tavaszi és fekete télikabát, női szürke és fekete kosztüm, Cherestiesiu-féle román szótár, kétáru kis létra eladók. Karl Marx-utca 3, ajtó 3. — **HASZNÁLT DIÓFURNÉROS** hálószoza, antik komód, diófurnéros asztal eladók. Bethlen-utca 27. — **ELADÓK** sürgősen háló, ebédlő, konyhabutorok. Munkácsy-utca 24. — **SZÉP** kombinált szoba, ebédlő rökámiéval, konyhabutor, írógép, porszívógép, varrógép, szőnyegek, edények, utazókosarak, mindenféle ruhák eladók. Eötvös-utca 15, II. emelet, felső csengő. — **ORION**-rádió 3x2 eladó. Traian-utca 3. — **FÉRFI** és gyermek-kerékpár olcsón eladó. Szondi-utca 68. — **GYÖNYÖRŰ** kombinált szobabutor, márkás stopperóra eladók. Horea-ut 70, ajtó 2. — **KOMOLY,** intelligens nőt gyermek mellé egész napra felvelek. Edelstein, Dézma-utca 20. — **ELADÓK:** modern konyhabutor, teljes körisfa-háló, elsőrendű ágylétekek, főzőkemence, háztartási cikkek, ruhaneműek, befőttes üvegek. Cim a kiadóban. — **KONYHABUTOR,** holland Philips 4+2 rádió. CAM-römi, aragás palackkal, rökámié, 2 lisztes láda eladók. Traian-utca 5, egész nap. — **VEZÉK** hálószoba vagy kombinált butort, jó állapotban. Gh. Baritiu (Malom)-utca 18. — **ELADÓ** hordozható Remington-írógép, jókarban levő bór-garnitúra, perzsaszőnyeg. Cim a kiadóban. — **ELADÓ** szép nagy Biedermaier-szekrény. Érdeklődni Decem-ber 30-utca 26. Trafik.

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE
Urmátoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mainile oricui s'ar afla:
MERK TIBERIU, Carei, Str. Copleni Nr. 46, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Politia Carei.

R. P. R. Judecatoria Carei. CITATIE. Nr. 1168, anul 1950, luna V, ziua 15. Kengyel Juliana domiciliata in loc necunoscut, este citat la aceasta instantia, camera Nr. 24, pentru ziua de 24 Mai 1950 ora 8 in calitate de parata in procesul de divort. Reclamant. Kertesz Petru din Carei Str. Zorilor Nr. 14. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator, (ss) Fülöp, Grefier, (ss) Gh. Pop. L. S.

R. P. R. Judecatoria Populara Urbana Cluj. Dosar Nr. 2338—1950 Data 5 Mai 1950. CITATIE. Hristu Chirice dom. in loc necunoscut este citat la aceasta instantia, camera Nr. 25, pentru ziua de 23 Mai 1950 ora 8 in calitate de parat in proces cu Chirice Ana. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator, (ss) Indescifrabil, Grefier, (ss) Indescifrabil. L. S.

R. P. R. Judecatoria Populara Baia Mare. Dos. Nr. 834—1950 CARTE DE JUDECATĂ, IN EXTRAS. Judecatoria admite actiunea Elisabetei Decsei, nasc. Lukács din Baia Mare, desface casatoria in cheiata cu paratul Decsei Ioan in loc necunoscut la 28 Aprilie 1928 in fata Ofiterului de Stare civila din Vac. Ungaria, din vina paratului Fara cheltuieli. Data la 15 Mai 1950 Cu apel in 15 zile. Judecator, (ss) Liviu Dragos, Asesori: (ss) Ma Gheorghe, (ss) Cirstian Alexandru Grefier, (ss) Isaia Munteana. L. S.

R. P. R. Judecatoria Mixta Baia Mare. Dosar Nr. 920—1950. CITATIE. Berger Rudolf din loc necunoscut este citat la aceasta Judecatorie camera Nr. 8 pentru ziua de 7 Iunie 1950, ora 8 in calitate de parat in proces cu Kandel Tereziu pentru divort. In caz de lipsa se va proceda conform legii. Judecator (ss) Indescifrabil, Grefier, (ss) Indescifrabil. L. S.

R. P. R. Judecatoria Populara Mixta Satu Mare. Dos. Nr. 2073—1950. DISPOZITIVUL cartii de judecata de divort Nr. 255—1950. Judecata in numele legii hotaraste Admite actiunea intentata de reclamanta Pomian Maria nasc. Oláh dom. in Satu Mare Str. Vörös marthy Nr. 29, intentata împotriva paratului Pomian Gheorghe dom. in loc necunoscut. in consecinta declara desfacuta casatoria incheiata intre parti in fata ofiterului starii civile Satu Mare la data d 12 Octombrie 1929. sub poz 241 din vina paratului. Obliga pe paratul sa plateasca Statului 4000 lei timbre fiscale. Cu apel in 15 zile dela comunicare. Judecator (ss) Aurel Benea, Grefier, (ss) Ioan Pintye Asesori: (ss) Crisan Dumitru, (ss) Suci Gheorghe.

Kedvezményel fizethető az adó- és illetékhátralék

KOLOZSVÁR. — A pénzügyminisztérium 9227. számú május 8-án kelt rendelete értelmében mindazon adózók, akiknek pénzügyi kihágásból származó kiegyenlítéslen tartozásuk van, folyó évi május hó folyamán tartozásaikat a bírság összegének 90 százalékos csökkentésével kiegyenlíthetik.

A pénzügyi bírság-megállapító jegyzőkönyvben feltüntetett adó- és illetékhátralék, az azzal járó törvé-

nyes késedelmi kamat, valamint a bírság összege 10 százalékanak egyidejű és május hónap folyamán történő kifizetése esetén, a bírság összege 90 százaléka hivatalból törölendő.

A pénzügyminisztérium kivételesen engedélyezte azt is, hogy a megelőző évekből még fennálló adó- és illetékhátralékok május hónapban történő kifizetése esetén egységesen késedelmi kamat címén

15 százalékos állapítsanak meg a pénzügyi hatóságok.

Azok az adózók, akik a fenti kedvezményt május hónap utolsó napjáig nem veszik igénybe, június 1-től a ki nem egyenlített adó- és illetékhátralékokat, a késedelmi kamatot, valamint a bírságot teljes összegben fogják fizetni és nemfizetés esetén végrehajtják.

GYÓGYFÜRDŐT IGÉNYLŐ HADIGONDOZOTTAK FIGYELMÉBE

BUKAREST. — (Agerpres.) A munkügyi minisztérium rendelete értelmében mindazok az IOVR nyugdíjasok, akiknek gyógyfürdőre van szükségük, ezirányu kérvényeiket május 25-ig benyújthatják. A nyugdíjasok kérvényüket a megyei egészségügyi hivatalokhoz kell benyújtásuk. A kérvényhez mellékelni kell a szükséges poliklinikai, IOVR és orvosi bizonyítványokat.

Május 25-én az egész országban megkezdik a kérvényező orvosi vizsgálatát és osztályozását.

Parkot építettek önkéntes munkával Felsővisón

FELSŐVISÓ. — (Tudósítónktól.) A Román Munkáspárt irányításával a község dolgozói önkéntes munkával parkot létesítettek. A munkálatokban példaadón vették ki részüket a község IMSz szervezetének tagjai, akik ezer önkéntes munkaórával járultak hozzá a község fejlesztéséhez. Az önkéntes munkába bekapcsolódtak a munkások, állami és szövetkezeti kereskedések alkalmazottai, akik közül 30-an végeztek önkéntes munkát. A község parkjának létesítés munkálataiból kivették részüket a népbírság dolgozói is, akik 60 önkéntes munkaórával, a községben állomásozó néphadsereg katonái, a tisztjei és tisztjei, akik a park létesítéséhez három napon át a szükséges föld önkéntes fuvarozásával járultak hozzá, ezenkívül 200 önkéntes kézi munkaórával adták. Az ideiglenes bizottság a szervezési munkán kívül anyagot és dolgozót 20 önkéntes munkaórával végeztek. Az önkéntes bizottság tagjai és 100 önkéntes munkaórával az „Orelul” vasúzet dolgozói nyers-

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ
péntektől vetíti
SZVERDLOV ELVTÁRS
című filmet
Főszerepben: L. LJUBA-SEVSKIJ. Előadások 4, 6, 8.

MAXIM GORKIJ és URÁNIA mozgófilm mutatják péntektől kezdettel a demokrátiás német stúdiók legújabb alkotását
UDVARI HANGVERSENY
Látványos színes, zenés film. Főszerepben ELSA MAYERHOFER, PAUL HENKELS.
Előadások: Maxim Gorkij 3, 5, 7, 9. — Uránia: 3.30, 5.30, 7.30, 9.30.

VALÓDI PERZSASZŐNYEG.
14 négyzetméter.
ANTIK IRÓASZTAL
és
KÖNYVSZEKRÉNY
eladók
Erdeklődni: Horea-ut 39, Weinbergernél

CAPITOL és NÉPMOZGÓBAN (POPULAR) vetített
ORVVADÁSZ LEÁNYA
c. film kezdése **POPULAR:** 3, 5.30, 8. — **CAPITOL:** 4, 6.30, 9. — Vasárnap **POPULAR:** 3, 5, 7, 9. — **CAPITOL:** 3.30, 5.30, 7.30, 9.30.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kladohivatal: Szabadság-tér 31. Telefon 19—11. — Lapfűlajdonos: „Petőfi” Lap és Könyvkiadó RT.
Felelős szerkesztő: LÁZAR JÓZSEF
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarék-pénztári csekkiszámja 115.023.